
Fyzická geografie

Zdeněk Máčka

Lekce 8

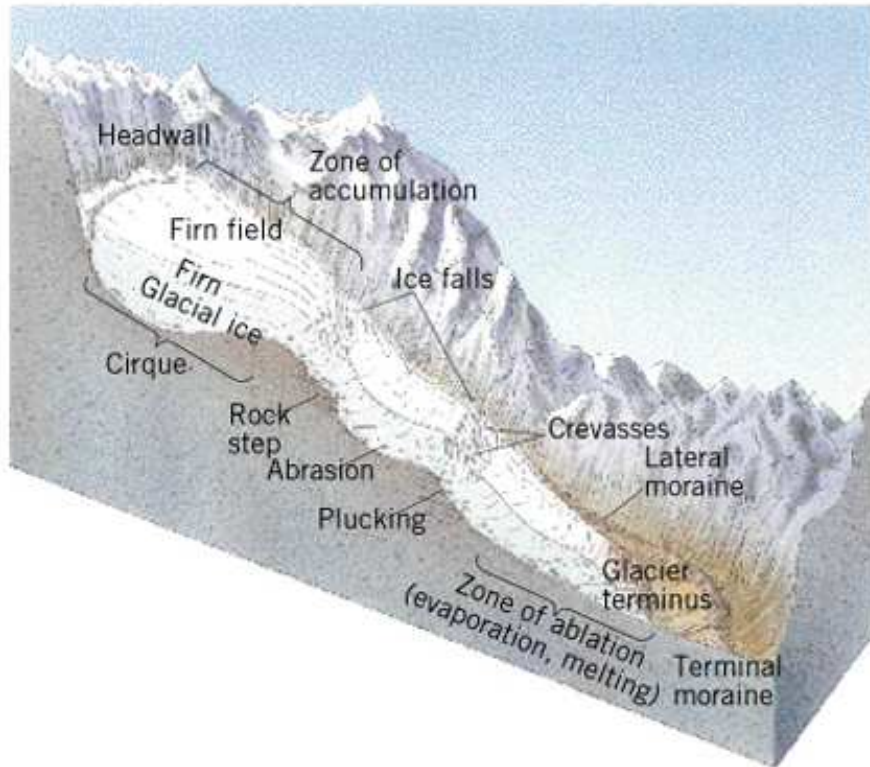
Ledovcové tvary reliéfu a glaciální období

1. Ledovce

- Ledovec
 - Geografické rozšíření ledovců:
 - pevninské ledovce (ledovcové štíty),
 - horské ledovce.
 - Typy ledovcové eroze:
 - brázdění (*exarace*),
 - obrušování a ohlazování (*deterze*),
 - odlamování (*detrakce*).
-

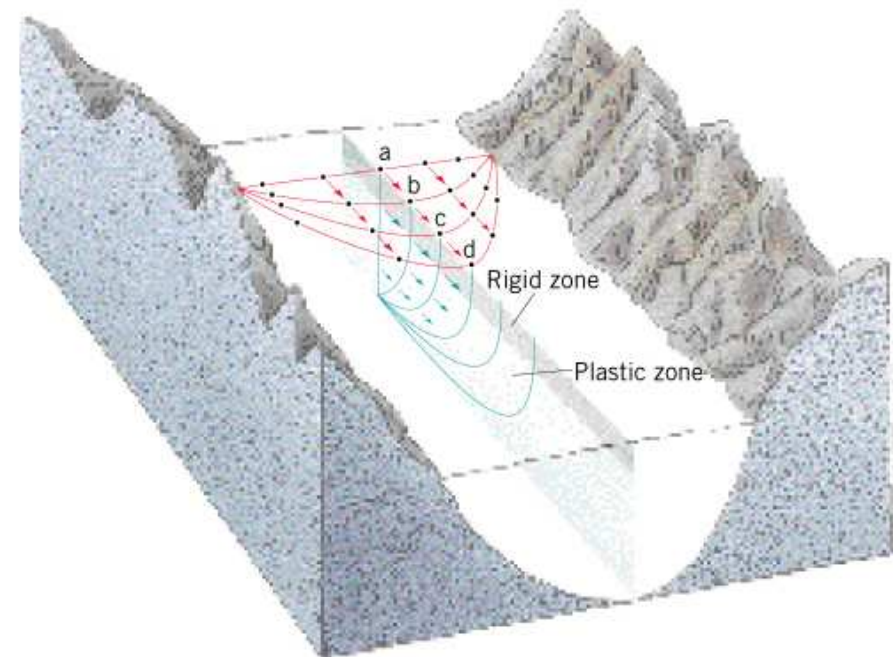
2. Horské ledovce

Podélný řez horským ledovcem

Copyright © John Wiley & Sons, Inc.

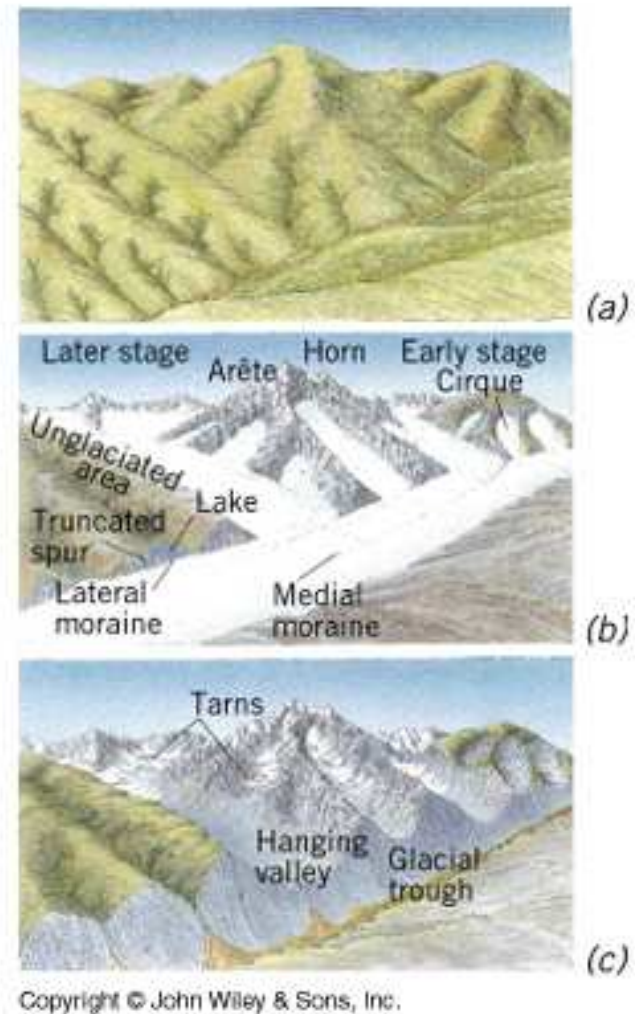
Rychlost tečení ledu

Copyright © John Wiley & Sons, Inc.

Reliéf modelovaný horskými ledovci

- Erozní ledovcové tvary:
 - arête,
 - horn.
- Akumulační ledovcové tvary:
 - moréna.
- Třídění morén:
 - boční,
 - střední,
 - koncová (terminální),
 - ústupová,
 - vnitřní,
 - spodní.

Glacigenní uloženiny morén

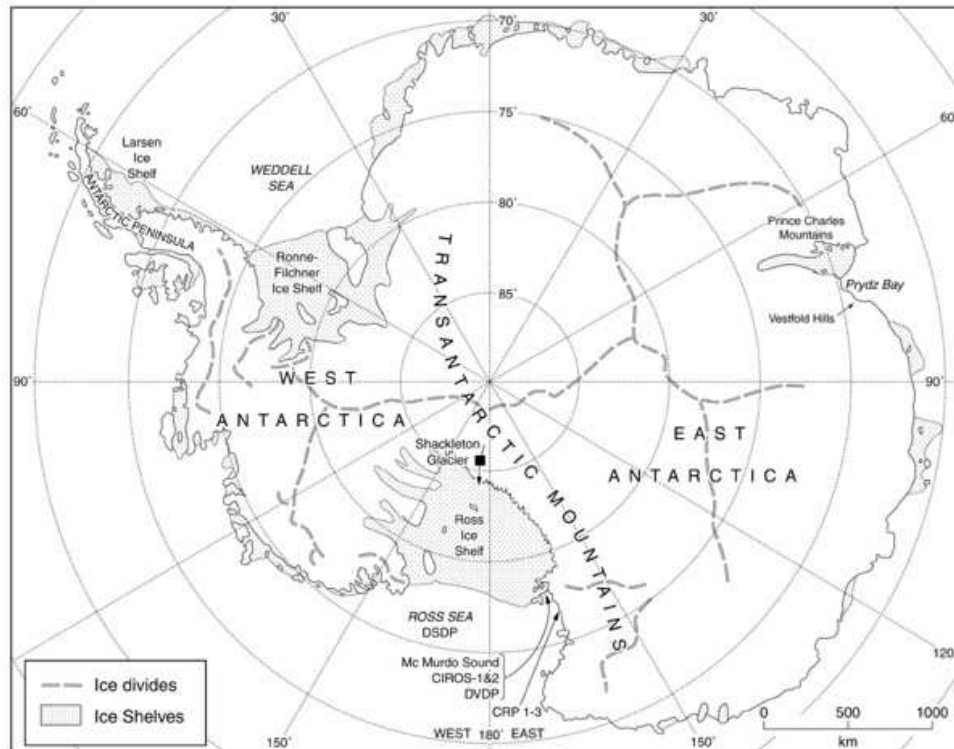

Ledovcová údolí (trogy)

- Trog
- Visuté údolí
- Pleso
- Fjord

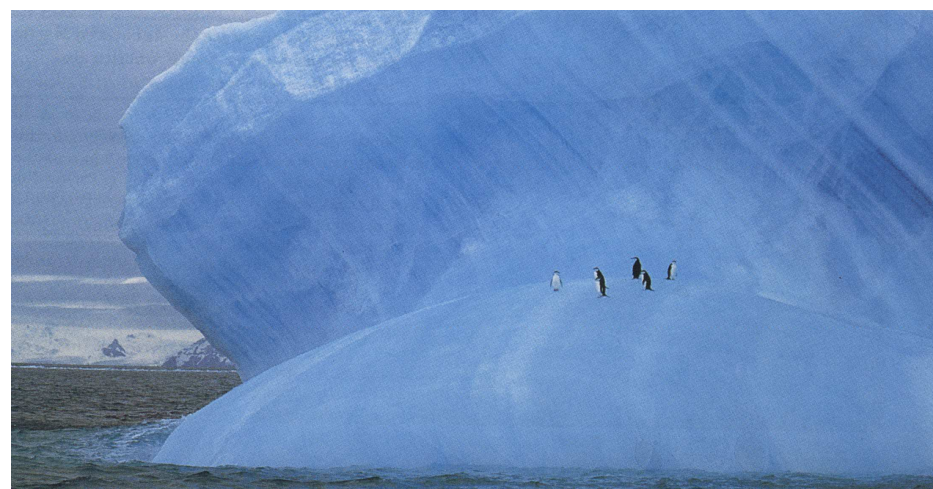
3. Ledovcové štíty

Copyright © John Wiley & Sons, Inc.

- Současné ledovcové štíty:
 - ❑ Antarktický (13 mil. km², 4000 m),
 - ❑ Grónský (1,7 mil. km², 3000 m).

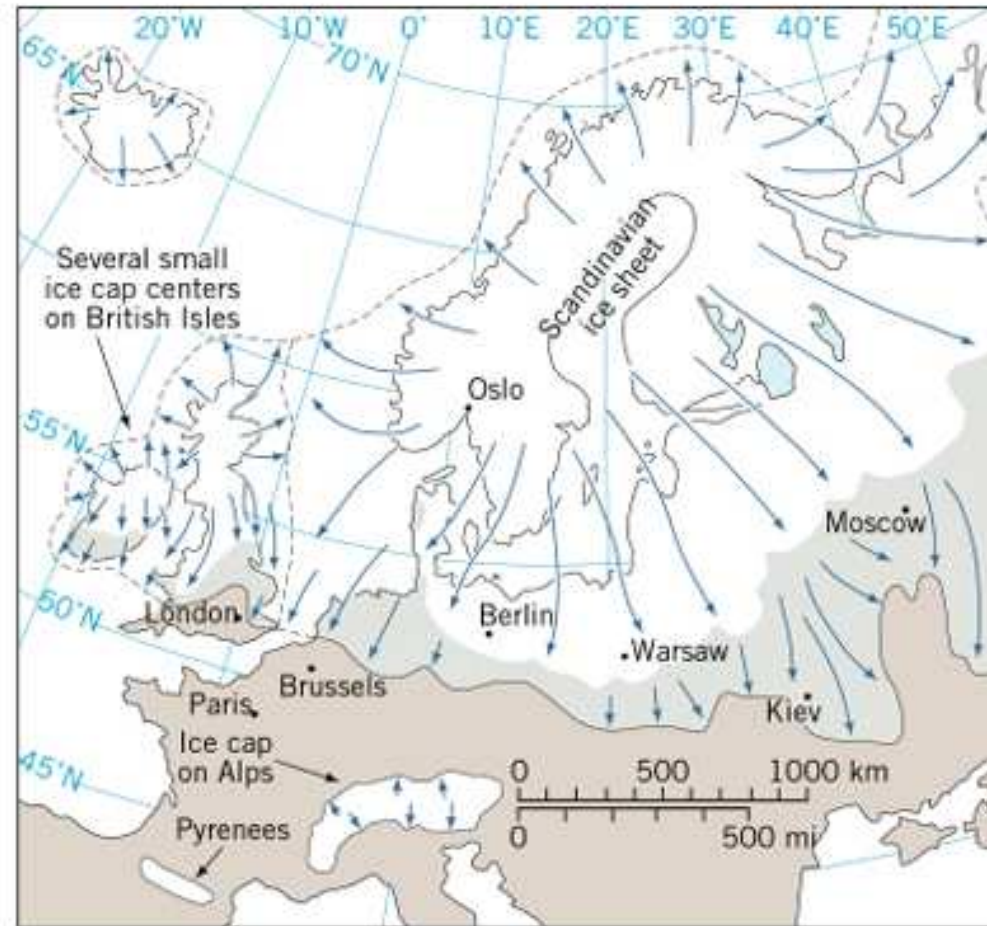
4. Mořský led

5. Glaciální období v kvartéru

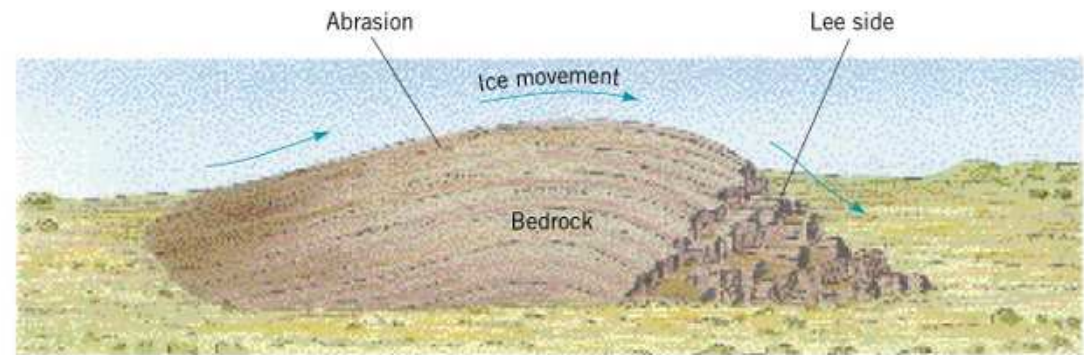
- Kvartér: počátek – 1,7 mil. let BP (2,5 mil. let BP).
 - Glaciály/interglaciály, stadiály/interstadiály.
 - Postglaciál: holocén, počátek 10 000 let BP.
 - Stratigrafické systémy kvartéru:
 - Alpský: bieber, donau, günz, mindel, riss, würm.
 - Severoevropský: pretegelen, eburon, menap, elster, saale, weichsel.
-

Rozsah posledního zalednění

Copyright © John Wiley & Sons, Inc.

Reliéf vytvořený pevninskými ledovci

Copyright © John Wiley & Sons, Inc.

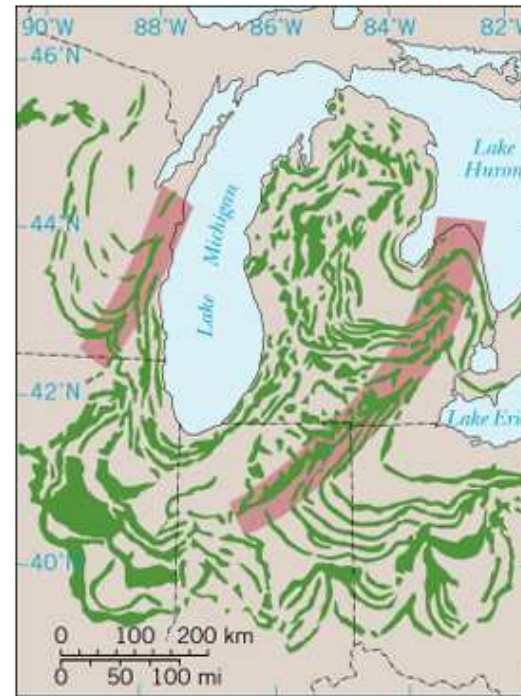
- Ledovcové ohlazy
- Oblíky
- Ledovcová jezera

Prstovitá ledovcová jezera

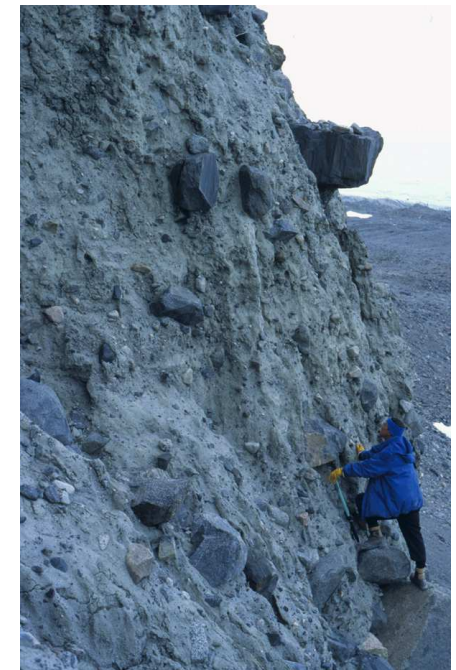

Glacigenní uloženiny

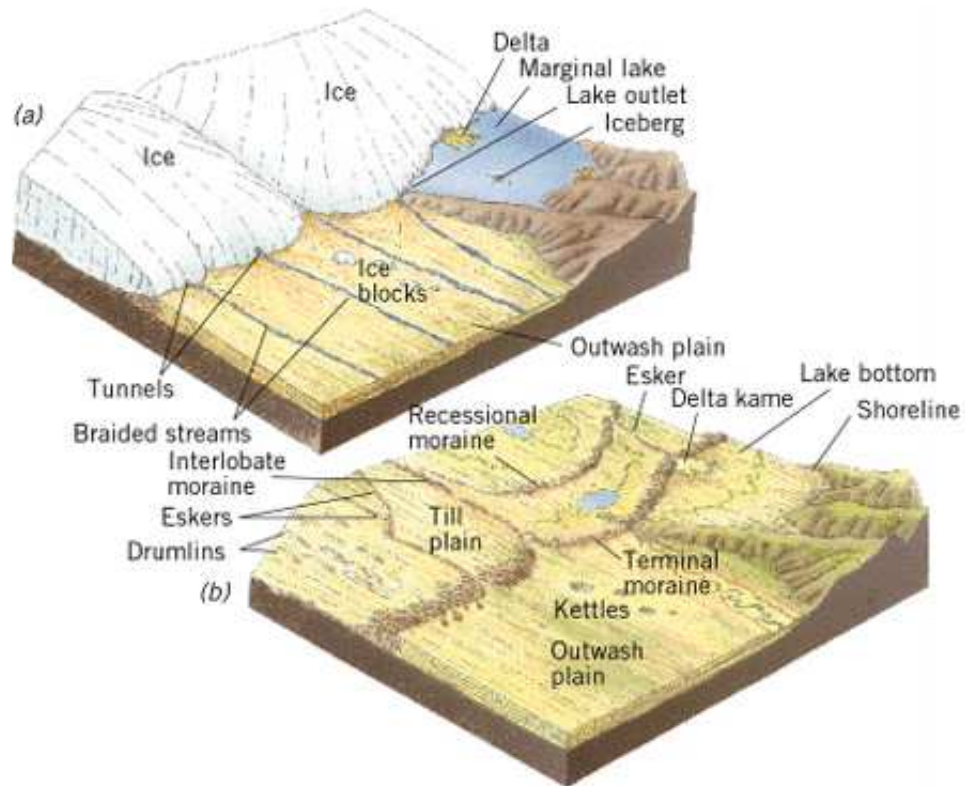
- TILL: spodní moréna (lodgement till).
- Koncová moréna + ústupové morény.

Copyright © John Wiley & Sons, Inc.

Výplavová rovina

Copyright © John Wiley & Sons, Inc.

Spodní moréna, drumlin

Proglaciální jezera

- Glacilakustrinní uloženiny
- Varvy (páskované jíly)
- Kames

Příčiny glaciálních období

- Poslední 3 mil. let – nejméně 30 chladných klimatických výkyvů.
 - Předpokládané příčiny kvartérního ochlazení klimatu:
 - změna uspořádání kontinentů,
 - zvýšení intenzity sopečné činnosti,
 - snížení zářivé energie Slunce.
-

Změny krajiny v holocénu

- Holocén – posun klimatických pásem k S.
 - Stratigrafie holocénu:
 - boreál (10-8 tis. let BP)
 - atlantik (8-5 tis. let BP)
 - subboreál (5-2 tis. let BP)
 - Fluktuace klimatu v historické době:
 - 1000-1200 n.l. – středověké klimatické optimum,
 - 1450-1850 n.l. – malá doba ledová.
-